

gratis

Kijk achter de schermen
van de landbouw op Facebook
> Veldverkenners

*Het koerslandschap
is van ons*

Veld

VERKENNERS

*Hoe ploegende Flandriens
de wereld voeden*

*Een ♥ voor landbouw
en voeding?*

Volg ons online

Veld
VERKENNERS

Vilt
TeeKee

**Verrassende verhalen. Inspirerende
getuigenissen. Anekdoten recht van het
veld. Handige tips voor in jouw tuin.**

**www.veldverkenners.be
www.vilt.be/viltteevee**

Edito

03

10 boeren op legendarische wielervechten

Volg jij, net als duizenden internationale sportliefhebbers, de Vlaamse wielervechten? Smeer je wel eens de kuit in om langs kronkelige wegen je hoofd leeg te maken? Of bewonder je vooral hoe Flandriens door weer en wind koppige kasseien temmen? Dan heb je je misschien ook al gerealiseerd dat we dat **mooiste wielervecht ter wereld** grotendeels aan onze **land- en tuinbouwers** danken. Zij beheren zo'n **zeventig procent van de open ruimte** in Vlaanderen. We laten je daarom binnenkijken bij de hedendaagse boeren en tuinders die ons unieke landschap mee vorm geven.

We fietsen in dit boekje langs **tien legendarische wielervechten**, verspreid over alle Vlaamse provincies. Rondom die plekken laten we telkens twee land- en tuinbouwers uit verschillende deelsectoren aan het woord. Samen met **Flandrien-boerenzoon en ex-Belgisch kampioen Yves Lampaert** laten zij je hun ambacht en passie ontdekken. Want net als onze renners, leveren Vlaamse boeren en tuinders echte topprestaties in hun vak. Rij je mee op verkenningstocht langs de Vlaamse volksziel?

Veel leesplezier!

Marieke Van Hooreweghe

Fulltime Veldverkenner

06

OOGVERBLINDEND

Oost-Vlaanderen

Taaienberg-boerin Katia
Paddestraat-boer Guido

—
'Skarten tot de finish'

Eiwitrijk krachtvoer

Technieken voor de bolletjestrui

12

WONDERLIJK

West-Vlaanderen

Tiegemberg-boerin Amandine
Hopteler Erik bij de Kemmelberg

—
'Wattages op de Wahoo'

Precisielandbouw

Klimaatsslimme veehouderij

18

VERRASSEND

Vlaams-Brabant

Chartreuzenberg-wijnboer Herman
Wijnpers-leraar/landbouwer Axel

—
'Boerenkost zonder bruine saus'

200 jonge starters

Voedingsadvies van Claudia Van Avermaet

24

LEKKER *Limburg*

**Slingerbergboerin Tine
Annick van tv en de Burgheuvel**

—
'Het peloton is baas'
Landbouwmachines
Flanders Agrofood Valley

30

KARAKTERVOL *Antwerpen*

**Karakterkoers-boer Benjamin
De kas van Kevin bij Beerzelberg**

—
'Ongeëvenaarde kronkelwegen'
Robots in de glastuinbouw
Vlaanderen = 50% akkers en grasland

36

GESPOT IN HET VELD *Weet jij wat je ziet?*

**Maak indruk op je fietsvrienden
met jouw landbouwkennis.**

—
Welke landbouwgewassen,
-dieren en -technieken
herken jij?

05

YVES LAMPAERT

Geboren in Izegem, 10 april 1991,
opgegroeid op een akkerbouwbedrijf
(bloemkool, prei, courgette, savooikool
en aardappelen)

Team: Deceuninck-Quickstep

1ste Ronde van Slowakije 2019

3de Parijs-Roubaix 2019

Belgisch kampioen 2018

1ste WK Ploegentijdrit 2018

1ste Dwars door Vlaanderen 2018

Bijnamen: John Deere, Lampie,
de stier van Ingelmunster

Verkozen tot Flandrien van het Nieuwsblad
in 2018 en IJzeren Briek van 2019

Oogverblindend

OOST-VLAANDEREN

06

Yves Lampaert

**'Gehard om te skarten
tot de finish'**

In mijn jeugd heb ik dikwijls **prei** geoogst terwijl de temperatuur rond het vriespunt schommelt. Dat hardt je wel. Nu nog presteer ik het best als het nat en winderig is. Niet dat ik dat zo leuk vind, maar ik kan er beter tegen dan andere renners. Soms moet je gewoon doorgaan. Op een gegeven moment zit iedereen steendood, dan is het **skarten** (diep afzien, nvdr.) tot de finish.'

'Ik beleefde als jonge gast een geweldige tijd thuis. Wij waren altijd buiten aan het spelen of werken. Op een boerderij leer je ook om je niet uit je lood te laten slaan bij een tegenslag. Dat helpt me zeker als renner: **je verliest meer koersen dan je er wint**. In een seizoen of zelfs in een wedstrijd moet je soms een klik maken en weer vooruit kijken – anders geraak je er niet.'

voornamelijk zandgrond,
deels kleigrond en
zandleem

akkerbouw

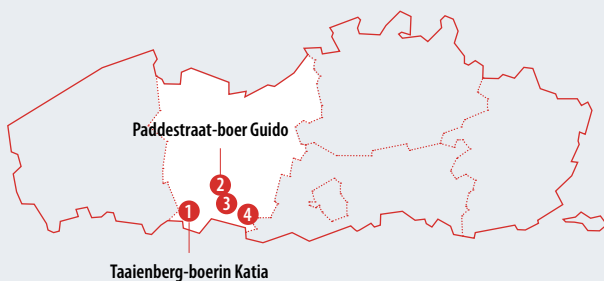
veeteelt

grasland

sierteelt

1

Taaienberg

890 m lang, tot 16%

2

Padderstraat

zwarte kasseistrook
van 2,2 km

3

Berendries

892 m lang, tot 12%

4

Muur van Geraardsbergen

475 m lang en tot 19,8%
perfecte uitvalsbasis om
mattentaart te ontdekken

Wielercentrum **Ronde van Vlaanderen**, belevingscentrum en startpunt voor bewegwijzerde Ronde van Vlaanderen-fietslussen

't Kuipke en Wielercentrum **Eddy Merckx** voor wie van pisterijden wil proeven

Fietstocht '**Sentse Kreken**' langs de vlakke, uitgestrekte Meetjeslands polders en kreken.

Fietstocht langs de **bloemen-pracht** rond Lochristi (www.floralientocht.be)

KATIA ROMAN

Taaie boerin van de Taaienberg

Akkerbouw & vleeskoeien

08

Al van in de lagere school was ik van plan om boerin te worden. In 2010, op mijn 40ste, nam ik het bedrijf van mijn ouders over. Mijn man helpt mee maar gaat uit werken. Het bedrijf is te kleinschalig om er met twee van te leven. En de ruimtedruk is te groot om uit te breiden. Ik kies in het bedrijf voor vleesvee en klassieke teelten: aardappelen, tarwe, wintergerst, bieten en gras.

Steile akkers

'De zandleemgrond in de Vlaamse Ardennen is zeer vruchtbaar, maar je moet wel je groundbewerking op het glooiende landschap afstemmen. Ik ploeg bijvoorbeeld dwars op de helling om erosie te voorkomen. Grasstroken onderaan de helling vangen afgespoelde aarde op. En op sommige percelen vervang ik het ploegen door nieuwe vormen van niet-kerende groundbewerking, zelfs al maken die me nog sterker van het weer afhankelijk.'

Krachtpatsters

'Wie langs de hellingen rondom de Taaienberg fietst, kan onze vleeskoeien zien grazen. Ik kweek een veertigtal dieren van het Belgisch Witblauw ras, herkenbaar aan de opvallende spierbundels. Ik ga voor een gesloten systeem: alle dieren worden hier geboren en blijven op het bedrijf tot ze ongeveer 13 maanden oud zijn en een handelaar ze opkoopt. Ik sta zeker mijn vrouwtje in de sector, maar het is tegenwoordig voor alle collega's in dit vak een harde stiel.'

Slim menu

'Onze inkomsten per koe zijn nog altijd dezelfde als jaren geleden, terwijl alle kosten stijgen. Met vakmanschap kun je dat deels opvangen. Bij mijn ouders kregen de dieren gewoon een schep voeder. In een modern bedrijf volgen we koeien veel individueler op. Drachtige vaarzen, jongvee van verschillende leeftijdsclassen: voor elke groep berekenen we een aangepaste voedersamenstelling die

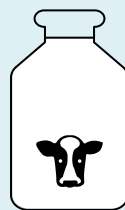
ervoor zorgt dat ze zo economisch mogelijk alle voedingsstoffen krijgen om zo goed mogelijk te groeien.'

Dodelijke blikjes

'Zoals bijna iedereen in de Vlaamse Ardennen, heb ik een hart voor de koers. Als pubermeisje supporteerde ik voor Eric Vanderaerden, en ook de beslissende demarrages van Tom Boonen op de Taaienbergt staan op mijn netvlies gebrand. Keerzijde van de medaille van onze fietsstreek is dat ik veel afval in mijn velden

'Verhaxselde blikjes in het voeder zijn dodelijk voor koeien'

vind. Als ik blikjes per ongeluk verhaxsel en ze komen in het voeder terecht, dan is dat dodelijk voor onze koeien – heb ik helaas ondervonden. Tegen alle wandelaars en fietsers zeg ik dus: geniet van onze heuvels, maar laat geen vuilnis achter!' ●

Extra eiwitten na topprestaties

Zou het kunnen dat het dieet van een koe bijna even goed overdacht en opgevolgd wordt als dat van een renner? Net als renners die na de wedstrijd een proteïne- of **eiwitshake** drinken, krijgen dieren die het zwaar hebben bijkomend **eiwitrijk krachtvoer**. Zo komt een koe net na een kalving op krachten. Melkkoeien krijgen het hele jaar extra krachtvoer. Veehouders sturen de mix tussen vezelrijk ruwvoer (zoals kuilgras, hooi, stro, maïs en bieten) en eiwitrijk krachtvoer (eiwitrijke graankorrels en restproducten van de voedingsindustrie) permanent bij. Alles samen eet een koe zo'n 50 tot 60 kilogram (!) voeder per dag.

Onze veehouders zetten met die aanpak indrukwekkende prestaties neer. In ons land gaf een koe in 1970 gemiddeld 4600 liter per jaar. In 2000 werd dat 8000 liter per jaar en vandaag halen sommige koeien zelfs tot **16.000 liter**. Dat allemaal dankzij gerichte selectie en uitgekiende voeding, waarbij de focus intussen meer op de levensduur van een koe ligt. Vandaag geven koeien gemiddeld zo'n 4 of 5 jaar melk, daarna worden ze voor het vlees geslacht.

Technieken voor de bolletjestrui

Hoe bewerk je de bodem op sterk hellende percelen? Sommige landbouwers in de Vlaamse Ardennen weten misschien wel meer over klimmen dan **Tim Wellens**, onze landgenoot die in de Tour de France 2019 vijftien dagen lang de bolletjestrui voor beste klimmer droeg.

Van oudsher doen boeren aan grondbewerking **dwars** op de helling – dus met de hoogtelijnen mee. Om erosie te voorkomen, zaaien ze vandaag vaak **groenbemesters** in die de bodem vasthouden en het bodemoppervlak tegen neerslag beschermen. Ze leggen ook **grasstroken** aan die afspoelende modder afremmen, zodat het water wegstroomt en de aarde-deeltjes in het gras achterblijven. Een andere veelbelovende techniek die meer en meer wordt toegepast, is ploegloos boeren of **niet-kerende bodembewerking**. Dat is een manier van werken waarbij de bodem meestal even diep wordt losgemaakt als bij ploegen, maar waarbij de bodem niet wordt omdraaid. De gewasresten blijven daarvoor aan het bodemoppervlak en beschermen de bodem tegen erosie.

GUIDO VAN MIEGHEM

Voormalige havenboer in de Paddestraat

—
Melkkoeien & akkerbouw

Drie jaar geleden heb ik de knop omdraaid en zijn we naar Zottegem verhuisd. Mijn familie boerde al vijf generaties in Doel, maar door de druk van de haven moesten we uitwijken. We waren al een tijd aan het uitkijken, maar waar in Vlaanderen vind je een plek waar je een bedrijf van onze grootte kunt onderbrengen? Uiteindelijk koppelde een Boerenbond-begeleider deze prachtige plek aan onze plannen en zo is mijn gezin hier beland.'

Idyllisch plaatje

'Mijn ene zoon woont een paar kilometer verderop en heeft daar een stal voor 70 melkkoeien. Mijn andere zoon woont bij ons en verzorgt hier ook 70 melkkoeien. Samen bewerken we een 100-tal hectare akkers en weiden, waarvan 25 hectare in Doel. Voor mij is op mijn 62ste een gloednieuw leven begonnen: melkvee heb ik nooit gehad. De grond

is anders en je moet plots hellende percelen leren bewerken... Maar onze melkkoeien doen het goed! En ik geniet iedere dag van het glooiende landschap. We integreren ons zelfs al in het lokale verenigingsleven.'

Avondwerk

'Fervente fietsers kennen de oprit van ons bedrijf ongetwijfeld: op het asfalt kun je honderd meter de kasseien vermijden, en velen doen dat ook. Soms gaat dat met valpartijen gepaard als renners terug naar het gootje wippen. Ik volgde vroeger al de koers, vooral de Ronde van Frankrijk. Maar hier moeten we de wielerkalender echt in de gaten houden. Komt de Omloop het Nieuwsblad of de Ronde van Vlaanderen eraan? Dan voederen we de koeien de avond voordien zodat onze tractor niet de straat op moet. Idem als er een toertocht voor wielertoeristen gepland is – en zo zijn er nogal wat in het voorjaar.'

Platte banden

'De collega die zijn bedrijf om gezondheidsredenen aan ons overliet, heeft ons met dat soort nuttige details perfect op weg geholpen. Hij is een fervente wielierliefhebber en komt nog elk jaar naar de Ronde van Vlaanderen kijken, samen met andere landbouwers-wielierliefhebbers uit het Waasland. Zelf fiets ik

***'Wielervedstrijd in aantocht?
Dan voederen we de koeien
de avond voordien.'***

hier niet. In Doel peddelde ik soms naar mijn weides, maar intussen staan mijn banden al drie jaar plat. Er zijn te veel hellingen en de kasseien zijn ook niet van de poes. Geen wonder dat de meeste amateurs hier met een elektrisch motortje voorbijrazen.' ●

Wonderlijk

WEST-VLAANDEREN

12

Yves Lampaert

'Welke wattage op de Kwaremont?'

Als boerenzoon groeide ik op met een oog voor mechaniek. Niet dat ik mijn mechaniekers constant op de vingers kijk. Maar ik houd van een mooie fiets en ik volg de laatste nieuwtjes. Het recentste is **onze Wahoo**, het bakje op ons stuur dat alles registreert: wattages, snelheden, gps, hartslag, ... Tijdens en na de training zijn we daar best veel mee bezig. Dan kijk ik bijvoorbeeld met welke wattage ik de Kwaremont op heb gereden.'

'De fietsen van mijn beginperiode zijn nog amper te vergelijken met die van vandaag. Vooral niet op het vlak van aerodynamica. In de ploeg krijgen we deskundig trainingsadvies van de Bakala Academy in Leuven. Zij analyseren onze **data** en werken nauw samen met onze coaches. Op basis daarvan geeft mijn trainer Tom Steels me schema's mee. Die doen me bijvoorbeeld drie keer vijf minuten aan die wattage trainen, en daarna twintig minuten aan die wattage. Je haalt nooit je wattage van in een wedstrijd, maar je ziet wel goed hoe je richting piekmoment evolueert.'

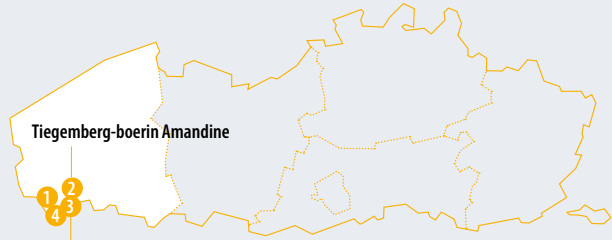

voornamelijk kleigrond,
veel smalle kanalen voor
de waterhuishouding

grote graslanden,
wijde akkers en
een vlak landschap

Kemmelberg-boer Erik

1

Baneberg

270 m lang, tot 20%
met unieke zetelflits die een idyllisch
zicht biedt op het Heuvelland en
enkele lokale wijngaarden

2

Tiegemberg

750 m lang, tot 9%

3

Kemmelberg

502 m lang, tot 22%

4

Mesenberg

700 m lang, tot 15%,
helling vlakbij het mythische
kerkhof van Ploegsteert en de
lerse vredestoren

Het **Koersmuseum in Roeselare** is de ideale uitvalsbasis om je eigen Gent-Wevelgem te rijden.

Fietstocht de '**De Moerenroute**' langs het 3.000 ha groot landbouwgebied De Moeren en zijn charmante dorpjes

Fietstocht '**De Tabaksroute**' langs weiden, (in de zomer) geurige tabaksvelden rondom Wervik en bossen

AMANDINE EECKHAUT

Bezige bij op de Tiegemberg

Groenten en vleeskoeien

14

Onze boerderij is een klassiek gemengd familiebedrijf. Mijn man werkt sinds 2007 mee bij zijn ouders. In 2017 gingen zij met pensioen en namen wij het volledig over. We telen aardappelen, suikerbieten, wintertarwe, gras, maïs, spelt en grove groenten zoals winterwortelen en boontjes voor de diepvriesindustrie. Dat combineren we met vleesvee. Veel van onze percelen liggen in heuvelachtig gebied, op hellingen die alleen voor gras geschikt zijn.

Rolverdeling

‘Met 150 hectare land en 300 stuks vleesvee hebben we de handen meer dan vol. Ik volg vooral de kalvingen en de jonge dieren op. Mathieu verzorgt de grotere dieren. Het overige werk doen we samen: teeltplanning, afspraken, investeringen plannen enzovoort. Het landwerk is voor allebei, en ook mijn schoonvader en enkele loonwerkers steken een handje toe. En niet te vergeten: bij een boerderij komt ook een uitgebreide papierwinkel kijken – en die hou ik draaiend.’

Maagmagneet

‘Ons bedrijf ligt op een populaire wielerved, maar zelf volgen we de wielerved niet echt. Het fietstoerisme heeft amper impact op onze bedrijfsvoering. We vinden wel veel zwerfpuil, maar dat is evenveel van wandelaars en passanten. Al onze koeien hebben een maagmagneet. Die zorgt ervoor dat stukjes blik de koeienmaag minder beschadigen. Als we aardappelen rooien, houden we de buitenste rijen apart. Die storten we op de rolband om er manueel al het vuil uit te rapen.’

Aardappeldammen

‘Op hellende akkers doen we er alles aan om grondafspoeling te vermijden. Voor aardappelen kochten we een aangepaste pootmachine. Die maakt tussen de aardappelrijen kleine dammetjes waardoor het water trager afstroomt. Vorig jaar hebben we voor tarwe niet meer geploegd maar met een soort schijven de grond luchtig gemaakt. Binnenkort gaan we ook een erosiedam

© Philip Vanoutrve

aanleggen. Dat is een soort grasbuffer langs de straat die het water tegenhoudt, waarna de gronddeeltjes bezinken en het water via buizen wegsijpelt.'

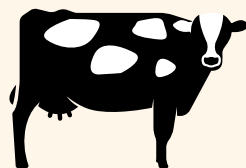
Gps-gestuurde tractor

'Een gezonde bodem is een schatkamer voor een akkerbouwbedrijf. We nemen jaarlijks bodemstalen om te weten waar we moeten bijbemesten. We hebben al één gps-gestuurde tractor en nemen straks een tweede in gebruik. Als je bij het bespuiten nul overlap

'Gps-gestuurde machines leveren ecologische en economische winst op.'

hebt tussen de rijen, levert dat een aanzienlijke ecologische en economische winst op. Van dat soort vormen van precisielandbouw duiken in alle teelten meer en meer toepassingen op.' •

Blurp

Klimaatsslimme veehouderij

Moeten we in Vlaanderen minder vlees en melk produceren om de klimaatopwarming tegen te gaan? Melk- en vleesvee draagt inderdaad bij aan de **CO₂-uitstoot** van ons land, maar wel veel minder dan wordt gedacht. Om precies te zijn: de Vlaamse veehouderij stoot **vijf procent** van de Vlaamse broeikasgassen uit. De voorbije jaren leverde de sector ook heel wat inspanningen. De uitstoot van methaan (CH₄) en lachgas (N₂O) **daalde** respectievelijk met 18 procent en 34 procent tegenover 1990. Lopend onderzoek toont aan dat nog lagere emissies realistisch zijn, onder meer door het **rantsoen** van de dieren aan te passen.

Belgische veehouders produceren bovendien **veel meer vlees en melk per koe** in vergelijking met andere landen. India bijvoorbeeld brengt evenveel melk voort als Europa. Alleen doen de Indiërs het met 122 miljoen koeien, terwijl de Europese boer er maar 23 miljoen voor nodig heeft. Zelfs als je de uitstoot van ingevoerde soja meerekent, zijn onze koeien veel **klimaat-efficiënter** dan de Indiase.

'Feiten en fabels over food'

www.veldverkeners.be/boekje

Data voor betere resultaten

In bijna alle deelsectoren van de landbouw vinden data en sensoren gretig ingang. Slimme **sensoren** helpen land- en tuinbouwers gegevens verzamelen over de bodem, de evolutie van gewassen, het gedrag van dieren, de toestand van machines, opslagtanks enzovoort. Grondbewerkingsmachines en slimme camera's op drones scannen de bodem en analyseren waar welke bemesting nodig is, rekening houdend met de opbrengst- en andere data van voorgaande seizoenen. **Zelfsturende tractoren** rijden op basis van gps over akkers, waar ze geen enkel stukje grond overslaan of dubbel bewerken. Zowel het zaaien of planten, het bespuiten, het bemesten als het oogsten worden daardoor efficiënter.

Bij dieren volgen sensoren de **lichaams-temperatuur** en beweegpatronen op om hun vruchtbaarheid of gezondheids-toestand te analyseren. **Melkrobots** registreren hoeveel een koe eet, hoeveel melk ze geeft en ze waarschuwen de boer als een dier verzorging nodig heeft. Alle data worden ook bewaard en door **algoritmes** gebruikt om verbeteringen mogelijk te maken.

 www.veldverkenners.be/
gespot-sensoren-op-de-boerderij

ERIK LAGACHE

Kwaliteitshop bij de Kemmelberg

Hopscheuten en bierhop

Hop zit mijn familie in het bloed: mijn zoon is de zevende generatie in het vak. Wij bewerken 26 hectare hopplantages rondom de Kemmelberg. Hop verdween in Vlaanderen wat naar het achterplan. Alleen al in de Westhoek slonk het areaal tijdens mijn carrière van 900 tot 180 hectare. Het laatste decennium blijft de oppervlakte wel stabiel. Er is weer meer interesse in Vlaamse hop dankzij de Belgische bieren die wereldtop zijn.'

Scheuten als delicatessen

'De hopteelt is een aparte stiel. De herkenbare hoge hopranken groeien op doorlevende planten, die tien tot veertien jaar meegaan. De rassen van een plantage kiezen we in nauw overleg met brouwerijen. Als hopboer ga je iedere dag door je veld. Zeker in het groeiseizoen, als hopplanten een tiental centimeter per dag groeien. Als een rank losraakt van de leidraad,

moet je die zo snel mogelijk weer vastmaken. Elk voorjaar hebben we ook de periode van de hopscheuten. Die duurt zes weken en is zeer arbeidsintensief. Weet je dat we voor één kilogram scheuten, twee tot drie uur met de hand plukken?’

‘Er is weer meer interesse in onze hop dankzij Belgische bieren die wereldtop zijn.’

Gezonde bodem

‘In één hectare brouwhop kruipt jaarlijks om en bij de 330 uur mankracht. In de winter wacht het snoeiwerk, de bodembewerking en we spannen nieuwe klimdraden. Een gezonde bodem is heel belangrijk. Daarom zaaien we groenbemesters en volgen we de grond

nauwkeurig op om plagen zoals rode spin te vermijden. Als alles goed gaat, oogsten we in september. Het plukken gebeurt al sinds de jaren vijftig machinaal. Met een viertal mensen kunnen we op ons bedrijf de oogst binnenhalen. Daarna drogen we de hopbellen en verpakken we ze voor verkoop.’

Westvleteren

‘De afnemers van onze hop zijn gekende en minder gekende brouwerijen zoals de Sint-Sixtusbrouwerij van Westvleteren, De Dolle Brouwers van Oerbier, en Brouwerij Leroy van het Poperings Hommelbier. Bier en hopteelt horen thuis in de prachtige Westhoek, een regio van bier en ook wielrennen. Welke Vlaming houdt niet van koers? Gent-Wevelgem, de Vierdaagse van De Panne: dat zijn hoogdagen voor iedereen met een hart voor onze streek.’ ●

Verrassend

VLAAMS-BRABANT

18

Yves Lampaert

*'Bruine saus heb ik
al lang niet meer gegeten'*

Als renner moet je hard op je voeding letten. **Gewicht** is heel belangrijk en we worden strikt opgevolgd door diëtisten van de ploeg. Maar *je steekt het nog altijd zelf in je mond*. Je moet zelf de discipline hebben om verstandig en gevarieerd te eten. Met **gezonde boerenkost** is niets fout. Ik vermijd vooral bereidingen en in boerenkost gebruik je sowieso veel pure producten zoals groenten, fruit, aardappelen en onbewerkt vlees. Gehakt laat ik wel eens voor een kippenfilet of vis, maar dat smaakt evengoed. Alleen bruine saus bij het vlees heb ik al lang niet meer gegeten.'

'De dagen voor een wedstrijd eet je als renner meer pasta en andere **koolhydraten** zodat die zich in je spieren **opstapelen**. Tegen de piekmomenten kun je dan terugvallen op spieren die vol suikers zitten. Landbouwers geven hun koeien het jaar rond eiwitten als krachtvoer, maar voor wielrenners zijn de **eiwitten** voorbehouden voor de **recuperatie** na de wedstrijd. Energie haal je vooral uit koolhydraten en een beetje uit vetten. Voor de rest mogen we vooral niet te veel wegen, want elke gram sleep je mee.'

vruchtbare zandleem-
streek met langgerekte
heuvels, en leem in
het zuidoosten

akkerbouw

stallen

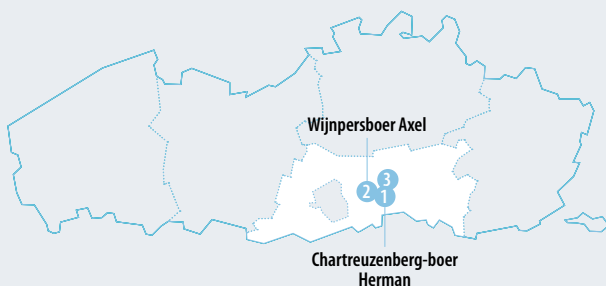
grasland

druiven

witloof

1

Chartreuzenberg

1100 m lang, tot 10%

2

Helling De Wijnpers

356 m lang, tot 11,8%

3

Muur van Wezemaal

680 m lang, tot 22% (langs
de kelder met proefcentrum van
de wijnvzw Steenen Muur)

Ontdek in het Sportimonium in
Zemst het digitale belevings-
parcours 'In het wiel van Eddy
Merckx' of vertrek er voor een van
de fietslussen.

In het **Streekproducten
Centrum in Halle** geniet je na
het fietsen van streekproducten als
Mandjeskaas in Beersel, Brussels
grondwitloof en Duivelsbier.

Fietstocht **Sven Nys Cycling
Route**, een pittig parcours langs
Hagelandse hellingen

Fietstocht **Geuzeroute** langs
geuzestekerijen, het Hallerbos en
de Alseberg uit de Brabantse Pijl

HERMAN VAN GOIDSENHOVEN

Chartreuzenberg-wijnboer

Boomkwekerij en wijnbouw

20

Op de kop van de Chartreuzenberg, ook bekend als Meesberg, vind je sinds 2000 onze wijngaard. Die is kleinschalig: het perceel is 60 are, goed voor 1500 flessen per jaar. Wijnbouw is voor mij een bijberoep naast de boomkwekerij. Ik ben met wijn begonnen uit pure interesse, toen er nog nauwelijks wijnbouw bestond in Vlaanderen. Intussen zie je meer en meer Vlaamse windomeinen. In oppervlakte blijft wijnbouw wel klein, omdat het riskant blijft als je ervan wil leven.

Uniek terroir

‘Onze bodem bevat een mengeling van ijzer-zandsteen: dat maakt de terroir uniek. We houden het hele wijnproces ook in eigen handen. We kweken geen druiven die we via tussenpersonen als wijn laten terugkeren. In de praktijk teel ik al een aantal jaar biologisch, maar ik vraag geen erkenning omdat ik iets achter de hand wil houden voor mocht er een plaag opduiken. Onze weersafhankelijkheid is al risicovol genoeg. Maar met groenbemes- ters, schoffelen en natuurlijke vijanden haal ik al jarenlang een mooie oogst.’

Natuur en tijd

‘Ik heb heel veel geleerd in Duitsland – ik werk vooral met Duitse druivenrassen omdat die beter tegen plagen kunnen. De Fransen gebruiken traditioneel meer bestrijdingsmiddelen, al begint dat te veranderen. Ook bij het wijnmaken zelf gebruik ik bijna geen bijproducten. We nemen de tijd om de natuur haar werk te laten doen, zonder kunstmatige smaak- toevoegingen. Een kleine dosis sulfiet gebruik ik wel af en toe omdat het zonder nog niet lukt.’

Plantencentrum

‘De boomkwekerij is een veel stabielere deelsector. We kweken op zestig hectare alle soorten planten – van fruitbomen tot perkplanten – voor verkoop aan particulieren. We hebben twaalf vaste medewerkers in dienst, waaronder ook vier tuin- architecten. We ontvangen onze klanten in een deels overdekt plantencentrum van 20.000 vierkante meter. Neen, onze wijn ligt niet in de rekken: die is na ons opendeur- weekend altijd zo goed als uitverkocht.’ ●

‘Let op met energierepen en -drankjes’

Wat kun je als sporter het best eten? Claudia Van Avermaet is niet alleen zus van Olympisch kampioen Greg, maar ook personal coach, yogadocente en auteur van boeken zoals ‘Powerboost’. ‘De heilige drieuldigheid voor een sporter is **voeding, training en rust**. Op het vlak van voeding bestaan er geen toverrecepten. Ga voor gezond en gevarieerd, met zo veel mogelijk **niet-bewerkte producten**. Renners die geen extreem lange en zware wedstrijden zoals onze voorjaarsklassiekers voor profs rijden, moeten geen uitzonderlijk dieet volgen. Op eigen houtje koolhydraten stapelen zou ik

niemand aanraden.’

‘Ik heb ook twee jonge renners in huis en die geef ik als advies om niet te veel **energierepen en -drankjes** te nuttigen. Daar krijg je een te hoge suikerpiek en een opgeblazen gevoel van. Tijdens een inspanning van meer dan twee uur is het wel belangrijk om **elk uur** te eten, ook als je geen honger hebt. Als je honger hebt, is het eigenlijk te laat. Maar voor een gewone wedstrijd van een tweetal uur, heb je geen speciale gels of repen nodig.’

‘Eet gerust een **vezelrijke koek** of zoiets om je hongerklop te vermijden. En drink voldoende. Dat moet je zelf leren aanvoelen en dat blijkt niet altijd makkelijk. Zelfs profs maken er soms nog fouten tegen. Ook na de wedstrijd heb je heus geen proteïneshake zoals de profrenners nodig. **Eet een yoghurtje, drink een glas melk of eet plantaardige eiwitten**: je lichaam zal evengoed herstellen en je blijft veel beter in balans.’

i Surf voor meer voedingsadvies of recepten naar www.thepowerloft.me

200

jonge starters
per jaar

De gemiddelde leeftijd van land- en tuinbouwers bedraagt **54 jaar**. Die leeftijd nam de voorbije tien jaar toe omdat het voor jongeren niet makkelijk is om een bedrijf over te nemen. De **rentabiliteit** staat in veel deelsectoren onder druk en de huidige land- en tuinbouw is zeer **kapitaalintensief**. Om een doorsnee bedrijf – met gronden en hedendaagse productiemiddelen – over te nemen, moet je als starter vaak meer dan een miljoen euro investeren. Een **risico** dat weinigen kunnen of durven te nemen zonder ouders die al in de sector actief zijn.

Elk jaar stappen een **200-tal nieuwe boeren** in de sector. De overgrote meerderheid van hen neemt het **ouderlijke bedrijf** over. Andere nieuwkomers starten doorgaans op kleinere schaal en kiezen voor **alternatieve landbouwsystemen** zoals korteketenverkoop en biolandbouw. Voor beide groepen vormt de **toegang tot grond** een groot knelpunt. Ondanks de haperende instroom blijft de totale landbouwoppervlakte vrij stabiel. De sector evolueert vooral naar minder, maar grotere en efficiëntere bedrijven.

AXEL WAUTERS

Wijnpers-leraar en landbouwer

Opleiding en kleinfruit

Ik geef vakken als *milieu, dier en natuur-beheer* in De Wijnpers, een middelbare land- en tuinbouwschool, en ik ben landbouwer in bijberoep. In de rand rond Leuven bewerk ik met een partner een perceel met bessen, aardbeien, noten, kersen op hoogstam, perziken, abrikozen, vijgen, pruimen op hoogstam, fijnere groenten, en ik hou enkele schapen voor landschapsbegrazing. Voorlopig verkopen we alles in een systeem van zelfpluk en maken we ons aanbod kenbaar via onze website en facebookpagina. Op termijn willen we meer vergeten groenten en kruiden kweken.'

Jonge starters

'Het land- en tuinbouwonderwijs is erg populair. De school groeit, met als grootste studierichting *tuinaanleg*. Zowel op school als in de sector zie je dat boerderijen vandaag veel minder van vader op zoon worden overgenomen. Nu schat ik dat maar een vijftal procent van onze leerlingen

uit een land- of tuinbouwfamilie komt. Daarbij duikt meteen een knelpunt op: de toegang tot grond en kapitaal om een landbouwbedrijf op te starten.'

Stabiele inkomsten

'Met mijn bedrijf *Natuurlijk fruit* wil ik jonge en oudere starters kansen geven. Ik werk samen met een ex-leerling die zeer gedreven

'Slimme machines voor precisielandbouw vragen om een nieuwe generatie technici.'

is en prachtig werk verricht. We beschikken over een perceel vlakbij de stad Leuven, onze afzetmarkt. Maar grond is hier bijna onbetaalbaar. Onze marges zijn wel groter omdat we voor rechtstreekse verkoop kiezen. Na verloop van tijd hopen we te kunnen doorgroeien tot

een CSA of *community supported agriculture*. Daarbij betalen klanten een jaarlijks lidmaatschap in ruil voor hun deel van de oogst, wat stabilere inkomsten oplevert.'

Slimme technici

'Ook populair op school zijn studierichtingen die aansluiten bij precisielandbouw en mechanisatie. De spijttechnologie in landbouwmachines boeit heel wat leerlingen. Gps-gestuurde tractoren en machines met slimme sensoren werken enerzijds mee de schaalvergroting en specialisatie in de hand. Anderzijds creëren ze ook een vraag naar nieuwe arbeidsprofielen om die technologie te onderhouden. Naast die evolutie blijven er zeker kansen voor kleine nichebedrijven, wat ideaal is voor nieuwe starters. Mijn motto is dat je beter klein kunt beginnen en naar een gezonde groei kunt streven, dan dat je grote risico's neemt en je jezelf meteen vastzet' ●

Lekker LIMBURG

24

Yves Lampaert

'In de koers is het peloton baas'

Profrenner zijn is een jongensdroom, zelfs al begon ik pas op mijn zeventiende te koersen. Daarvoor deed ik judo. Pas toen ik iets bewezen had, kreeg ik beter materiaal van mijn ouders en toen ging het vrij snel. Hun **nuchtere mentaliteit van voetjes op de grond** deel ik. Ik kan er niet tegen als een nieuwe renner meteen denkt dat hij de koning is. Als prof train ik keihard en ik zie ook af, maar de landbouwstiel blijft een stuk zwaarder dan de koers. Ik heb veel **respect** voor het werk dat mijn ouders en broer op het land doen.'

'Tot enkele jaren geleden hielp ik nog af en toe een paar uur mee op het veld. Maar als je wil presenteren op wereldniveau maken **kleine dingen** het verschil. Ik moet nu focussen op trainen en rusten, en andere risico's vermijden. Een verschil is wel dat je op de boerderij je **eigen baas** bent. Je kiest zelf je tempo en wat je doet. In de koers is het peloton baas. Je moet mee kunnen en **volgen** op alle vlak. De ploeg vraagt soms dingen die je anders niet zou doen. Maar ik besef goed genoeg dat die omkadering ook een meerwaarde biedt en helpt om alles uit mijn carrière te halen.'

magere zanderige bodem
in het noorden, zandleem
in de Maasvallei en klei
met kalk in Haspengouw

aardbeien

veeteelt

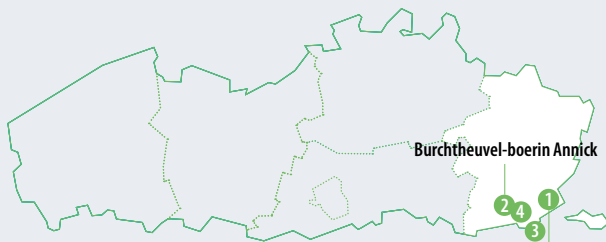
appels

peren

kersen

Burchtheuvel-boerin Annick

Slingerberg-boerin Tine

1

Slingerberg

700 m lang, tot 11%

2

Burchtheuvel

800 m lang, tot 13%

3

Kolmontberg

900 m lang, tot 8%

4

Manshoven

kasseistrook van 1300 m lang, met
een hellende strook van 250 m tot 9%

Het circuit van Zolder is sinds
het WK van 2002 ook bij wiel-
erliefhebbers gekend. Driemaal in
de week kun je er avondfietsen.

Fietstocht '**Natuurlijke
gulheid**', langs het Kempisch
Kanaal, familiebruwerijen,
paardenweiden en glooiende
landschappen

Fietstocht '**Fruitige natuur**',
prachtig in het bloesemseizoen
maar ook erbuiten geniet je van
boomgaarden, vierkantshoeves
en klimmetjes

TINE COENEGRACHTS

Champignonweekster van de Slingenberg

Champignonteelt en -handel

26

Mijn papa en ik kweken paarse ridderzwammen in de mergelgrotten onder de Slingenberg. De soort is een delicatessie die we vooral aan speciaalzaken en restaurants leveren. Een groothandel brengt onze zwam ook in de betere champignonmix in de supermarkt en een handelaar verdeelt hem op de markt. Mijn papa had vroeger een bovengrondse champignonkwekerij met zijn broers, maar zes jaar geleden, op zijn zestigste, is hij daarmee gestopt. Sinds 2010 experimenteerde hij al in de grot en dat begon steeds beter te lopen. Deze champignon gedijt perfect in het natuurlijke klimaat van de mergelgrot en topchefs werken er graag mee.'

Grotklimaat

'In totaal hebben we ongeveer 5000 m² mergelgangen in gebruik. We plaatsen om de vier weken pakketten met compost in de gangen en dekken die met teeltaarde af. Alles gebeurt manueel: de opstart, de opvolging en

de oogst. Papa en ik draaien de champignons manueel uit de aarde. We snijden het staartje af en leggen de champignon in een bakje. Onze teelt is in niets te vergelijken met bovengrondse teelt, die sterk geautomatiseerd is en

'Ons doel is: een eerlijk en kwalitatief streekproduct op de markt brengen.'

een massaproduct oplevert. Het grotklimaat is moeilijk na te bootsen en al zeker niet zonder torenhoge energiekosten.'

Leefbare nichemarkt

'Ons bedrijf is kleinschalig en dat houden we bewust zo. Omdat we samen met één lokale collega de enige kwekers zijn van paarse ridderzwammen in België, is onze markt vrij stabiel. Het zegt ons niets om in oppervlakte uit te breiden en met personeel te gaan werken. Ons doel is: een ambitieus en leefbaar

bedrijf uitbaten dat een eerlijk en kwalitatief streekproduct op de markt brengt. Ik ga ook nog uit werken en nu kan ik het samen met mijn vader net bolwerken. Overigens levert mijn broer de compost waarop onze zwam groeit: we controleren dus het hele proces’.

Fietsen door de grot

‘In de streek is er heel veel fietstoerisme. Je hebt het Limburgse fietsroute-netwerk, dat het eerste ter wereld was en nog altijd een van de beste blijft. De Slingerberg trekt heel veel wielertoeristen aan. Kanne is ook de woonplaats van de Nederlandse klassementsrenner Tom Dumoulin. En de gemeente werkt aan een traject fietsen door de grotten, zoals je in Hechtel-Eksel ook een traject *fietsen door de bomen* en in Bokrijk en *fietsen door het water* hebt. Momenteel zijn ze alle nodige veiligheidsmaatregelen daarvoor aan het in orde brengen.’ ●

Farmerboys en hun toys: landbouwmachines

De **technologische innovatie** gaat razendsnel. Een koersfiets van tien jaar geleden is in niets te vergelijken met een huidige wedstrijd-fiets. Hetzelfde geldt voor landbouwmachines. **Schaalvergroting** en nieuwe toepassingen zorgen ervoor dat land- en tuinbouwers zeker niet alle machines zelf aankopen. Velen doen een beroep op **loonwerkbedrijven** – zoals Agromyl waar ex-renner **Stijn Devolder** sinds dit jaar aan de slag is. Of ze groeperen zich met enkele collega’s en schaffen samen grote machines in een zogenaamde **‘machinerij’**.

Als loonwerkers uitrukken, doen ze dat graag met grof geschut: maaidorsers met 12 meter werkbreedte – en een kostenplaatje van 550.000 euro. Of: vierrijige aardappelrooiers, maïshakselaars die 12 rijen oogsten, spuittoestellen met spuitbomen van meer dan 50 meter breed, enzovoort. Vlaanderen is een voortrekker op het vlak van landbouwinnovatie. Grote multinationals zoals Case New Holland hebben bij ons niet toevallig een **Research & Development-centrum** voor landbouwmachines. Daarnaast specialiseren lokale kmo’s zich in nichemarkten met aardappelrooiers, erosieploegen, melkrobots, emissiearme stalsystemen, ... Jawel, met wat goeie wil kun je hen vergelijken met het Belgische merk voor kwaliteitsfietsen **Ridley**, dat onder meer de fiets ontwierp waarmee **Victor Campenaerts** in 2019 het werelduurrecord verpulverde.

Stijn Devolder verzorgt sinds dit jaar zowat 500 hectare frietaardappelen voor Agromyl.

Het groene hart van Flanders Agrofood Valley

De jarenlange topprestaties van onze land- en tuinbouwers legden het fundament voor een sterke Vlaamse **agrovoedings-economie**. Rondom onze Vlaamse land- en tuinbouwers zijn verschillende andere schakels in de agrovoedingsketen actief die samen een groot aantal **jobs** genereren. In totaal omvat onze agrovoedingseconomie 34.852 bedrijven. Samen realiseren zij zo'n 60 miljard euro omzet en creëren ze 145.453 arbeidsplaatsen. Dat is **vergelijkbaar** met de Belgische **chemische sector**, die afklokt op 64 miljard euro en 150.000 jobs.

Om het innovatieve en strategische karakter van de landbouw/voedings-economie te beklemtonen, noemen we de agrovoedingscluster ook **Flanders Agrofood Valley**. De agrovoedingsketen bestaat uit vijf schakels: 1. de **toelevering** (zaaigoed, tractoren, machines, gewas-beschermingsmiddelen, stallen) 2. de **tussenhandel** (veiling, handelaars) 3. de **land- en tuinbouwers** zelf 4. de **voedsel-verwerkende spelers** (diepvriesindustrie, vleesverwerkende bedrijven, koekjesproducten, etc.) 5. de **omkadering** (onderzoekers, adviseurs). Heel nauw verbonden aan Flanders Agrofood Valley – maar niet meegerekend in de cijfers hierboven – is ook de cluster van supermarkten en retail, die als grote afnemer een flinke impact heeft op land- en tuinbouwers.

i 'Ssst, hier groeien jobs.'

www.veldverkenners.be/boekje

ANNICK STRAUVEN

Sympathieke tv-boerin bij de Burchtheuvel

Melkvee, akkerbouw en zorg

Samen met mijn man Erwin baat ik in Heers, op een paar kilometer van Borgloon, een gemengd bedrijf uit met melkvee, zoogkoeien, akkerbouw en kleinfruit. We hebben 350 koeien, van klein tot groot, en doen aan thuisverkoop voor onze aardappelen en aardbeien. We zijn ook een zorgboerderij. Drie mensen met een zorgbehoefte komen hier op een aangepaste manier, op hun ritme, een handje toesteken.'

Verskillende generaties

'Ik nam in 2002 het bedrijf van mijn ouders over. Erwin zou eerst als schilder blijven werken, maar stapte al snel ook in de zaak: in 2004 namen we zijn ouderlijke bedrijf erbij. In totaal bewerken we 105 hectare weide- en akkergronden. Dat is vaak hectisch, maar doordat ook onze dochter Lenka en de oudere generaties af en toe een handje toesteken, krijgen we alles net rond.'

© Marco Mertens

© Marco Mertens

Stiertje Ruben

‘Ondanks alle drukte namen we er dit jaar nog verschillende projecten bij. Ik vind het belangrijk om mensen met de echte landbouwstiel te laten kennismaken. Voor de Boerenbond-campagne Boerentrots kwam wielerjournalist Ruben Van Gucht een dag op ons bedrijf meewerken. Dat was bijzonder aangenaam. Hij heeft toen ook een kalfje mee op de wereld geholpen, dat we naar hem hebben genoemd. *Onze Ruben* is ondertussen een stevige stier: dat zag ook de echte *Ruben*, toen hij onlangs met zijn vrouw langs kwam.’

Boerenjaar en begrip

‘Kort daarna kregen we echt hoog bezoek: koningin Mathilde kreeg bij ons een rondleiding omdat ze geïnteresseerd is in de rol van de vrouw in onze sector. Dat zag je misschien in de tv-reeks Boerenjaar op Vier. Ook daaraan namen we deel omdat

we de sector willen tonen zoals hij echt is. Want niemand kent ons vak nog echt. Hoe minder vertrouwd iemand is met landbouw, hoe minder begrip hij of zij heeft. Soms gaat dat over details, zoals weten dat we

‘Van Ruben Van Gucht tot de koningin: ik wil mensen met de echte landbouwstiel laten kennismaken.’

op zondag soms de rust verstoren omdat we nog voor de regen veldwerk moeten afronden. Maar het gaat ook over beseffen hoe complex ons werk vandaag is. Als boer zijn we tegelijk boekhouder, diervoorzorg, mecanicien, verkoper en zo veel meer – allemaal om veilig, vers en duurzaam voedsel te produceren!’ ●

Karaktervol

ANTWERPEN

30

Yves Lampaert

'Ongeëvenaarde kronkelwegen en hellingen'

Ik kan er zeker van genieten – of beter: ik heb het zelfs nodig – om op training door **mooie landschappen** te fietsen. Een stad kan eens mooi zijn, maar ik ben liever in de natuur en de rust. Ik heb al veel buitenlandse parcours gereden en onze kronkelwegen, kasseien en hellingen blijven ongeëvenaard. Van thuis in Hulste sta ik op training rap in de **Vlaamse Ardennen**, in het Heuvelland, en soms doen we ook eens een **strandtraining** aan zee. Wat mijn favoriete trainingshellingen zijn? Dan ga ik voor de Kwaremont, de Kemmelberg en de Saint-Sauveur bij Ronse.'

'Toen ik nog meehielp thuis kon ik enorm genieten van het **buiten werken**. Niet dat ik er al mee bezig ben, maar je moet mij na mijn carrière geen bureaujob laten doen. Ik snap heel goed dat **Stijn Devolder** voor een loonwerker gaat werken. Ik heb ook een **diploma** van de **landbouwschool** in Roeselare. Als er geen job in het wielrennen of een ander concreet voorstel is, zie ik mij perfect als **tuinaannemer** beginnen. Of een ex-profrenner nog wel zal hoeven te werken? Tuurlijk wel, al hangt het ervan af hoe je leeft zeker? Maar van te werken ga je niet dood. En ik heb geen zittend gat...'

magere zanderige bodem
en klei in de noordelijke
polders langs de
Schelde-oeveren

groenteteelt

veeteelt

grasland

voedergewassen

Oude Papenstraat-boer
Benjamin

Beerzelberg-boer Kevin

1

**Oude Papenstraat
in Berendrecht**

kasseistrook van 480 m lang

2

Beerzelberg

410 m lang, tot 7% (hoogste punt
van de provincie)

3

Den berg van Heist

450 m lang, tot 14%

4

Bosstraat in Boom

800 m lang, tot 2,8%

Het **Kempens Wielermuseum**
in Grobbendonk is een ideale
uitvalsbasis om daarna kilometers
langs kasseien en winderige
onverharde wegen te maken.

Fietstocht '**Aspergeroute**' in
Puurs, langs vruchtbare akkers,
het provinciaal domein van
Kasteel d'Ursel en brouwerij
Duvel-Moortgat

BENJAMIN SIMONS

Karakterkoers-boer bij de kasseistrook Oude Papenstraat

Bio-akkerbouw en veeteelt

32

Ik ben een van de jonge Vlaamse biologische landbouwers die voluit gaan voor precisielandbouw. Dankzij nieuwe technieken, zoals gps-gestuurde teeltverzorging die bijna tot de centimeter nauwkeurig is, werd biologische akkerbouw op grote schaal realiseerbaar. Daar zet ik sinds 2016 volledig op in met mijn bedrijf Biopolder. Ik bewerk 350 hectare grond en teel volgende gewassen in rotatie: erwten, bonen, pompoenen, boekweit, spelt, zoete aardappelen, aardappelen en voeders zoals grasklaver en bieten. Daarnaast experimenteren we met energiegewassen zoals olifantengras en korte omloophout.

Gevarieerd totaalbedrijf

'De groenten lever ik voornamelijk aan supermarkten en aan de biologische diepvries-industrie, die sterk groeit. Op termijn wil ik meer rechtstreeks aan de consument leveren via korte keten. Onze voedergewassen gaan zowel naar eigen dieren als naar collega-land-

bouwers. We hebben een 60-tal Black Angus koeien en 500 schapen van drie verschillende

***'Technieken als gps-gestuurde
grondbewerking maken bio
op grote schaal rendabel.'***

rassen. Ik zou graag evolueren naar een gesloten landbouwbedrijf met ook kippen en varkens in buitenloop. Circulaire economie op zijn best. Door onze bedrijfsoppervlakte kan ik met de allernieuwste machines werken. Neen, alleen kan ik het niet bolwerken, maar ik heb 7 dagen op 7 een sterk netwerk van zelfstandige helpers rondom mij.'

4 Karakterkoersen

'Misschien herinner je je nog dat Wout Van Aert vorig jaar een Black Angus kalfje kreeg toen hij de Schaal Sels won? Dat is op ons bedrijf geboren. Onder de naam Karakterkoersen organiseert mijn vader de

Schaal Sels, de Memorial Van Steenberghe, de Sluitingsprijs Putte en de Antwerp Port Epic. Die laatste is een mix tussen Parijs-Roubaix en de Strade Bianche. Op twee jaar tijd is de afsplitsing van de al honderd jaar bestaande Schaal Sels uitgegroeid tot een internationaal gerenommeerde koers die ook in de VS en Australië populair is.

Heroïsche kasseikilometers

‘De hoofdzetel van mijn boerderij ligt in Berendrecht, vlakbij de kasseistrook Oude Papenstraat, waar de renners zes keer passeren in de Antwerp Port Epic. De renners langs onze weiden en onze akkers zien racen, geeft mij altijd een zalig gevoel. Ons parcours is echt ongezien: met het iconische havenlandschap, de Liefkenshoektunnel, de weidse polders en 31 van de 187 kilometer over kasseien en onverharde wegen. In de Antwerpse landbouwpolders zie je de Flandriens van de toekomst groeien.’ ●

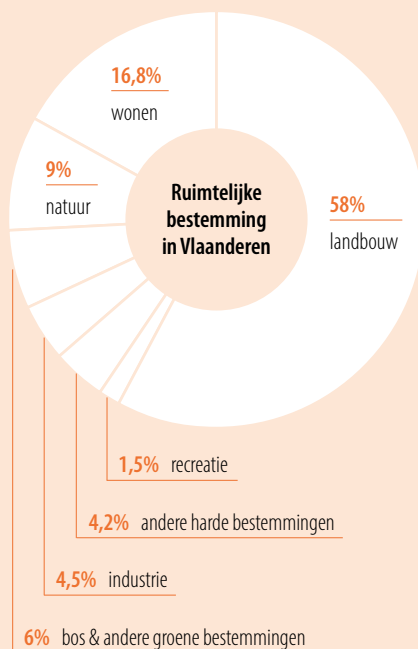
Wie bewaart de open ruimte in Vlaanderen?

- Ongeveer **de helft** van de Vlaamse oppervlakte bestaat uit **akkers en grasland**.
- Van alle **open ruimte** in Vlaanderen wordt **70 procent** door land- en tuinbouwers beheerd.
- **58 procent** van de Vlaamse oppervlakte is ingekleurd als **landbouwgebied**.

In het dichtbevolkte Vlaanderen mag je land- en tuinbouwers dus gerust behouders van onze open ruimte noemen.

Toch staat de open ruimte onder druk.

Tussen 2000 en 2015 **verdween 4 procent** van de landbouwoppervlakte. Bovendien is **19 procent** van de landbouwoppervlakte in gebruik voor **andere doeleinden** zoals hobbyweides voor paarden, tuinen en zonevreemde activiteiten.

i 'Op zoek naar ruimte.' www.veldverkenners.be/boekje

Innovatieve en energiezuinige glastuinbouw

In Vlaanderen neemt glastuinbouw zo'n **0,3 procent** in van het totale landbouw-areaal, of zowat 1.930 hectare. Het gaat om ongeveer **1500 bedrijven**, die actief zijn in de deelsectoren **glasgroenten, sierteelt en fruitteelt**, zoals aardbeien en bessen. Je vindt glastuinders in heel Vlaanderen, met een opvallende concentratie in de provincie **Antwerpen** (847 hectare), **Oost- en West-Vlaanderen** (respectievelijk 426 en 471 hectare).

Doordat de sector zeer kapitaalintensief is, is hij ook zeer **innovatief**. Technieken als led-belichting, camera-inspectie van planten en **robotisering** van verschillende handelingen vinden meer en meer ingang. Het Proefstation voor de Groenteteelt in Sint-Katelijne-Waver lanceerde in 2018 in **wereldprimeur** de SWEEPER-robot. Die kan **paprika's plukken met een robot-arm**. Ook andere machines om te planten, spuiten, sorteren en verpakken ontwikkelen zich in sneltempo. Daarnaast investeert de sector sterk in slimme klimaatsturing, energiebesparende schermen, plant-sensoren en andere technieken die het energieverbruik beperken.

KEVIN PITTOORS

Tomaten van de toekomst bij de Beerzelberg

Groene technieken, rood lekkers

Ons bedrijf bestaat uit twee moderne serres van zes hectare die het jaar rond tomaten leveren. Dankzij de modernste technieken realiseren we met zo weinig mogelijk input een maximale opbrengst. Onze serre is uitgerust met hijsbare ledverlichting om planten in elk seizoen optimaal te belichten. In de winter hangen we ze hoger, in het voorjaar lager en in de zomer schakelen we ze uit.

Groene elektriciteit

'Bij de bouw van onze serres kozen we voor diffuus glas dat zonlicht beter breekt en over de planten verspreidt. De bewatering is een gesloten systeem. We vangen al het overtollige water op en pompen het na ontsmetting opnieuw rond. Verwarmen doen we met een

© Karl Bruninx

35

WKK-installatie die ook groene elektriciteit maakt. Isolerende schermdoeken beperken het energiegebruik. De achterzijde van de

‘Hijsbare ledverlichting belicht onze planten in elk seizoen optimaal.’

serres is met aangepaste beplanting in het landschap ingepast in samenwerking met de provincie. Daar ligt ook een wandelpad dat door de vzw Trage Wegen wordt beheerd.’

Oog voor experiment

‘Als vorm van risicospreiding voor onze zware investeringen kweken we verschillende tomaatsoorten: grote trostomaten, klassieke rode,

oranje en gele kerstomaten, en een soort die tussen de klassieke en de kerstomaten zit. We houden ook twee procent van onze oppervlakte vrij om voortdurend nieuwe variëteiten uit te proberen.’

Manager in de kas

‘Ik ben de vierde generatie in de tuinbouw, maar het vak is flink veranderd. Wij hebben tussen de zeventig en de honderd werknemers in dienst. Het teelttechnische blijft belangrijk, maar wij zijn ook continu bezig met het bewaken van onze kosten, personeelszaken, kwaliteitscontroles enzovoort. Ik hou van fietsen maar ik heb de voorbije jaren mijn koersfiets amper van stal gehaald. Nochtans is het is hier zeer mooi rondom Beerzelberg, het hoogste punt van onze provincie.’ ●

*Weet jij wat
je ziet vanop je fiets?*

1

De **voedersilo bij een varkensstal** is een cruciaal element in de bedrijfsvoering. Moderne silo's zijn makkelijk 30 tot 100 kubieke meter groot. Veevoederfirma's brengen het voeder met een soort tankwagen en pompen het in de silo. Via een automatisch systeem komt het veevoeder vervolgens twee keer per dag in de voederbak van de varkens terecht. Als je goed kijkt, zie je soms ook een manluik in de silo dat dient om hem schoon te maken.

2

Gele mosterd is een groenbemester die als voor- of nateelt op een akker wordt ingezaaid. De teelt houdt de bodem gezond en remt erosie af. Gele mosterd wordt vaak verwisseld met koolzaad. Om het onderscheid te maken, kun je kijken naar de stengelbladen: bij koolzaad groeien die maar half rond de stengel, terwijl de blaadjes van gele mosterd of raapzaad de stengel volledig 'omarmen'.

3

Graan is qua oppervlakte het belangrijkste akkerbouwgewas in Vlaanderen. Maar is het nu tarwe, rogge of gerst? Onthoud: gerst herken je aan de baard. Gerst is het enige graan waarbij de aren omgeven

worden door herkenbare lange baardharen. Tarwe heeft geen haren. Rogge heeft ook wel wat haren, maar kortere, en je herkent de roggeplant aan haar blauw-groene kleur.

4

Aardappelpercelen herken je door de vaak kaarsrechte ruggen die je over de akkers ziet lopen. De aardappelen worden met behulp van gps-technologie geplant en dat levert een uniek lijnenspel op. Om erosie tegen te gaan op hellende percelen hebben ook aardappeldrempels hun intrede gedaan. Machines maken de drempels tussen de ruggen in dezelfde werkgang als waarbij ze aardappelen poten en ruggen vormen. Dat gebeurt door een soort schopje dat op- en neergaat om de dammetjes te vormen.

5

Deze vleeskoeien zijn van het ras **West-Vlaams rood rund**. Aan de 'spierbundels' zie je dat het vleeskoeien zijn; een melkkoe is veel slanker en heeft een grote uier. De meeste Belgische vleeskoeien zijn van het ras Belgische witblauw, maar sommige streken houden hun eigen traditionele ras in ere. Het West-Vlaams rood rund zet heel efficiënt gras om in vlees met een fijne vezel en een romige smaak.

Vragen, opmerkingen of suggesties?

Trek mee op verkenning op:

 facebook.com/veldverkenners

 instagram.com/veldverkenners

 veldverkenners.be

Of mail je vraag naar info@veldverkenners.be

Colofon

Uitgever: Vlaams infocentrum land- en tuinbouw (VILT vzw) | **Redactie-adres:** VILT vzw, Koning Albert II-laan 35 bus 57, 1030 Brussel, 02 552 81 92, redactie@veldverkenners.be, www.veldverkenners.be |

Fotografie edito: Philip Vanoutrive | **Fotografie reportage Yves Lampaert:** Jens Mollenvanger

| **Vormgeving:** Jansen & Janssen, www.jaja.be | **Verantwoordelijke Uitgever:** VILT vzw,

Josse De Baerdemaeker, Koning Albert II-laan 35 bus 57, 1030 Brussel | © Alle rechten voorbehouden.

Niets van deze uitgave mag worden vermenigvuldigd zonder schriftelijke toestemming van de uitgever. |

Met dank aan het team **Deceuninck - Quick-Step**.

PLATTELANDSTV

HET BUITENLEVEN VANOP DE EERSTE RIJ

proximus

www.plattelandstv.be

**Jouw filter op
het land- en
tuinbouw
nieuws**

www.vilt.be

